

CASE 1

Takstreduktion på egne
specialtilbud

i kombination med
justering af tilbudsvifte

TAKSTREDUKTION OG JUSTERING AF TILBUDSVIFTE

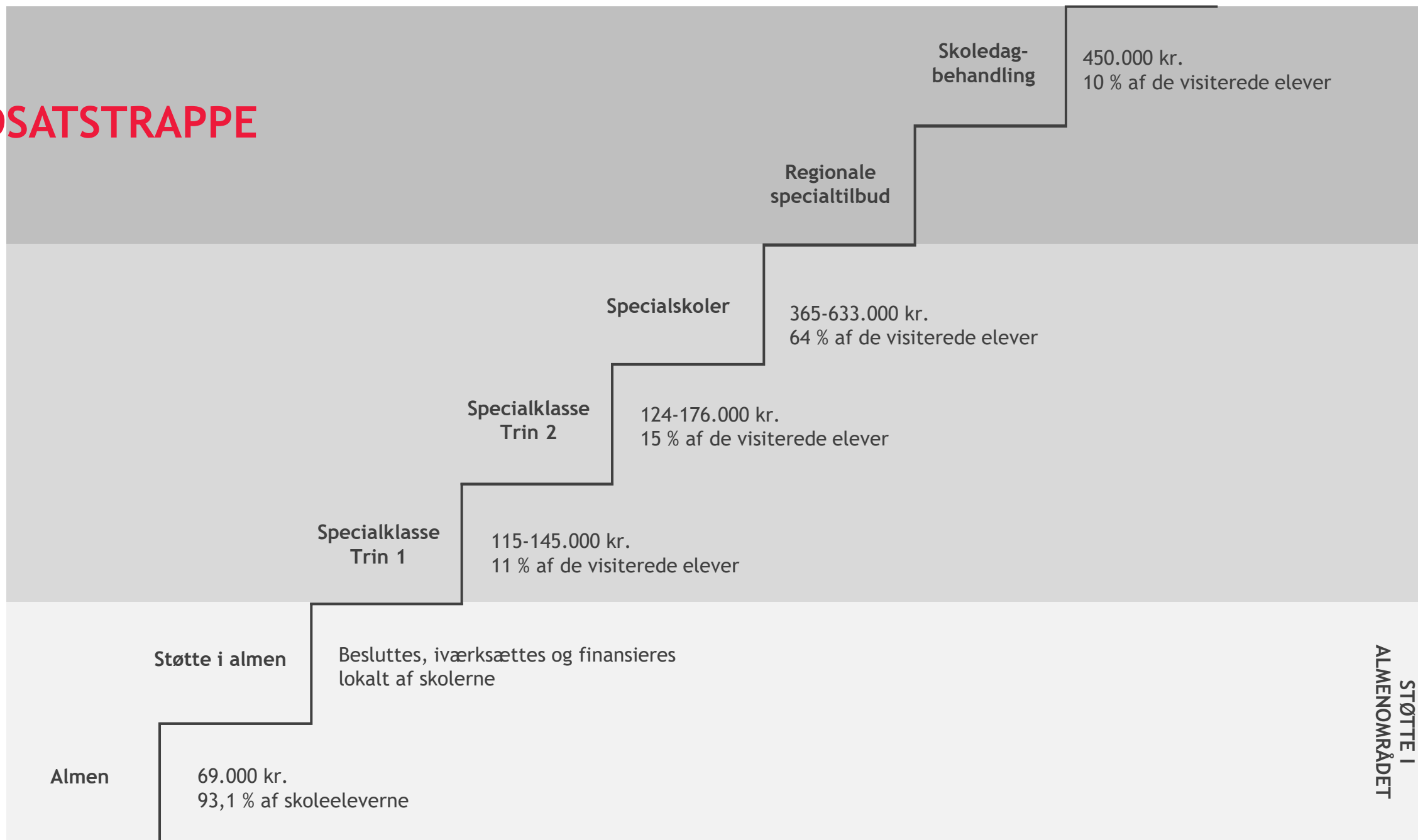
Kommune K segregerer 6,9 % af sine børn. Kommunens socioøkonomi tilsiger ellers, at den burde være en af de kommuner, der trak landsgennemsnittet ned. Ydermere har segregeringen gennem de seneste tre år været stigende. Der er forud for kommende visitationsrul ikke noget, der tyder på, at udviklingen vender.

Kommunen har specialklasser på to af sine folkeskoler, og den har endvidere en stor specialskole med 130 pladser. Historisk har man solgt mange pladser til andre kommuner, men ad åre er man faktisk begyndt at primært bruge pladserne selv. Fortællingen om at være en "sælger-kommune" lever dog i vid udstrækning, og på specialskolen taler man også om, at salg af pladser giver mulighed for i endnu højere grad at booste det specialiserede, faglige miljø.

Hvad gjorde vi?

- Optegning af indsatstrappe med elevfordeling og enhedspriser
- Målgruppekortlægning på tilbuds niveau
- Udarbejdelse af takstbenchmark
- Kortlægning af visitationsproces, visitationsudvalgets sammensætning og incitament i beslutningsprocessen
- Gennemgang af udvalgte sager
- Indsamling af data på egne og eksterne elever i alle tilbud

INDSATSTRAPPE

STØTTE I
ALMENOMRÅDET

TAKSTREDUKTION OG JUSTERING AF TILBUDSVIFTE

Kommune K segregerer 6,9 % af sine børn. Kommunens socioøkonomi tilsiger ellers, at den burde være en af de kommuner, der trak landsgennemsnittet ned. Ydermere har segregeringen gennem de seneste tre år været stigende. Der er forud for kommende visitationsrul ikke noget, der tyder på, at udviklingen vender.

Kommunen har specialklasser på to af sine folkeskoler, og den har endvidere en stor specialskole med 130 pladser. Historisk har man solgt mange pladser til andre kommuner, men ad åre er man faktisk begyndt at primært bruge pladserne selv. Fortællingen om at være en "sælger-kommune" lever dog i vid udstrækning, og på specialskolen taler man også om, at salg af pladser giver mulighed for i endnu højere grad at booste det specialiserede, faglige miljø.

Hvad gjorde vi?

- Optegning af indsatstrappe med elevfordeling og enhedspriser
- Målgruppekortlægning på tilbudsniveau
- Udarbejdelse af takstbenchmark
- Kortlægning af visitationsproces, visitationsudvalgets sammensætning og incitament i beslutningsprocessen
- Gennemgang af udvalgte sager
- Indsamling af data på egne og eksterne elever i alle tilbud

Hvor fandt vi råderummet?

- ▶ Reduktion af takster på specialskolen
- ▶ Omskrivning af formåls- og målgruppebeskrivelse for specialklasserækken - og i forlængelse heraf økonomisk styrkelse
- ▶ Ny tildelingsmodel eller nye simuleringsark for at understøtte god planlægning med udgangspunkt i de nye takster
- ▶ Igangsættelse af videre analyse af, hvordan frigjorte specialskolepladser skulle nedlægges hhv. omlægges ift. hjemtagingsstrategi

CASE 2

Aktivitetsfinansiering af
specialklasserækken

AKTIVITETSFINANSIERING AF SPECIALTILBUD

Kommune H har specialklasser på 3 af sine folkeskoler. Specialklasserne er opdelt i forskellige typer, og tanken har historisk været, at det er godt at kunne specialisere sig i forskellige problematikker og målgrupper.

Kommunen segregerer lidt færre børn end landsgennemsnittet, men der har været en stigning i de senere år. Søgningsen har især været til de mere vidtgående specialklassetilbud, og kommunen har endda oprettet to nye små tilbud på to skoler for at have et lokalt alternativ til at købe meget dyre specialskolepladser i nabokommunen. Kommunen har ikke selv nogen specialskole.

Kommunens specialklasser er rammefinansierede. Der er et fast antal pladser til rådighed på hver skole af den type, som skolen nu engang driver. Skolerne får en budgettildeling pr. klasse. Det er muligt at ”forhandle sig” til en såkaldt ekstra-takst i nogle tilfælde.

Hvad gjorde vi?

- Beregning af faktiske enhedspriser pr. klasse og pr. elev pr. tilbud
- Opgørelse af antal tomme pladser
- Opgørelse af antal ”ekstra-takster” og samlet udgift hertil
- Kortlægning af visitationsprocessen
- Gennemgang af et antal udvalgte sager

AKTIVITETSFINANSIERING AF SPECIALTILBUD

Kommune H har specialklasser på 3 af sine folkeskoler. Specialklasserne er opdelt i forskellige typer, og tanken har historisk været, at det er godt at kunne specialisere sig i forskellige problematikker og målgrupper.

Kommunen segregerer lidt færre børn end landsgennemsnittet, men der har været en stigning i de senere år. Søgningen har især været til de mere vidtgående specialklassetilbud, og kommunen har endda oprettet to nye små tilbud på to skoler for at have et lokalt alternativ til at købe meget dyre specialskolepladser i nabokommunen. Kommunen har ikke selv nogen specialskole.

Kommunens specialklasser er ramrefinansierede. Der er et fast antal pladser til rådighed på hver skole af den type, som skolen nu engang driver. Skolerne får en budgettildeling pr. klasse. Det er muligt at ”forhandle sig” til en såkaldt ekstra-takst i nogle tilfælde.

Hvad gjorde vi?

- Beregning af faktiske enhedspriser pr. klasse og pr. elev pr. tilbud
- Opgørelse af antal tomme pladser
- Opgørelse af antal ”ekstra-takster” og samlet udgift hertil
- Kortlægning af visitationsprocessen
- Gennemgang af et antal udvalgte sager

Hvor fandt vi råderummet?

- ▶ Aktivitetsfinansiering af alle specialtilbud (evt. grundtildeling for de første XX pladser)
- ▶ Fleksibel oprettelse af pladser frem for ”stående tomme pladser”
- ▶ Fastlæggelse af nye takstniveauer, inden for hvilke *hele* opgaven skal løses - dvs. at sløjfe de såkaldte ”ekstra-takster”
- ▶ Revisitation af alle elever ind på de nye takstniveauer
- ▶ Ny tildelingsmodel eller nye simuleringsskemaer for at understøtte god planlægning med udgangspunkt i de nye takster

RÅDERUMSBLOK | AKTIVITETSFINANSIERING AF SPECIALTILBUD

FORSLAGETS INDHOLD

BESKRIVELSE | Analysen har vist, at Kommune H har et forholdsvist stort antal tomme pladser i de nuværende specialklasser, der er organiseret som stående tilbud. Det vil sige at skolerne, hvorpå specialklasserne ligger, ved årets start tildeles budget til et antal pladser, uanset om der er elever indskrevet i de konkrete specialklasser på skolen eller ej. Ifølge Kommune H's egen opgørelse er 9 % af den nuværende kapacitet ikke fyldt op med visiterede elever, til trods for at kommunen har betalt for dem forlods. Dette taler for en aktivitetsbaseret af budgettet til specialklasserne, som det i dag også kendes fra specialskolerne.

Forslaget underbygges af, at der aktuelt også anvendes såkaldte "ekstra-takster", som tildeles efter forhandling og konkret vurdering, hvis antallet af på forhånd definerede pladser i en oprettet klasse er fyldt op, men det alligevel vurderes, at en konkret elev kan tages ind og rummes i og profitere af det eksisterende læringsmiljø. "Ekstra-takster" gives også, hvis en elev vurderes at have større støttebehov, end hvad det lokale tilbud vurderer, kan tilbydes inden for det allerede tildelte budget. BDO er oplyst, at der ikke er fuldstændig systematik i brugen og tildelingen af ekstratakster.

FORSLAG | BDO anbefaler, at Kommune H omlægger budgettet til specialklasserne til et aktivitetsbaseret budget frem for et rammestyret budget. Dette kan eventuelt gøres med et element af grundtildeling til de første elever og en tildeling pr. elev herefter.

Provenuberegningen tager højde for faldende indtægt ift. den andel af børnene i kommunens specialklasser, der kommer fra andre kommuner.

Der er regnet med budgetmæssig 5/12-effekt i 2020, således at budgetreduktionen træder i kraft ved skoleåret 2020/21's start, såfremt det politisk vælges at vedtage forslaget. Grundet skoleårets forskydning ift. det kommunale budgetår, har vi således angivet tidsperspektiv som 'mellem', idet fuld effekt først opnås i år 2024.

VURDERING (MIO. KR)

PROVENU I ALT (MIO. KR)	2023	2024	2025	2026
2,0 - 3,9	0,8 - 1,6	2,0 - 3,9	2,0 - 3,9	2,0 - 3,9

REALISERBARHED

USIKKERHED OMKR. PROVENUESTIMAT	Lille	Mellem	Stor
TIDSHORISONT FOR IMPLEMENTERING	Kort	Mellem	Lang
KRÆVER POLITISK BESLUTNING	Ja		Nej
KRÆVER INVESTERINGSBEHOV	Ja		Nej

RÅDERUMSBLOK | AKTIVITETSFINANSIERING AF SPECIALTILBUD

BEREGNINGSEKSEMPEL 1: ALLE ELEVER TIL TAKST PÅ 200.000 KR				
TILBUD	ELEV TAL	NUVÆRENDE PRIS	PRISREDUKTION	BESPARELSE
Tilbud 1	50	215.513	15.513	775.650
Tilbud 2	47	218.452	18.452	867.244
Tilbud 3	11	210.717	10.717	117.887
Samlet reduktion af driftsomkostninger				1.760.887
Heraf reel besparelse (når der alene medtages elever, hvor Kommune H har betalingsforpligtelsen)				<u>1,5 mio. kr.</u>

BEREGNINGSEKSEMPEL 2: 50 % AF ELEVERNE TIL TAKST 1 PÅ 160.000 KR., OG 50 % PÅ TAKST 2 PÅ 200.000 KR				
TILBUD	ELEV TAL	NUVÆRENDE PRIS	PRISREDUKTION	BESPARELSE
Tilbud 1	25	215.513	15.513	387.825
Tilbud 1	25	215.513	55.513	1.387.825
Tilbud 2	24	221.432	18.452	442.848
Tilbud 2	23	221.432	58.452	1.344.396
Tilbud 3	11	211.712	10.717	117.887
Samlet reduktion af driftsomkostninger				3.680.781
Heraf reel besparelse (når der alene medtages elever, hvor Kommune H har betalingsforpligtelsen)				<u>3,1 mio. kr.</u>